

BOSCHBRANDVERZEKERING

door Prof. A. te Wechel

(Vervolg en slot)

De kosten van verzekering.

De premies moeten in ieder geval zooveel opbrengen, dat de totale opbrengst daarvan voldoende is, om alle schaden te betalen. Daarbij komen dan nog minstens de kosten van administratie e.d.

Het zuiverste beeld daaromtrent krijgt men natuurlijk bij een onderlinge boschbrandverzekering.

Als voorbeeld moge dienen de „Onderlinge Bosschen Verzekering Maatschappij” te Arnhem. Directie Nederlandsche Heide Maatschappij.

Ik gebruik slechts de cijfers van de laatste acht jaren.

Kosten.

Jaar	Schade-vergoeding a	Beheer en Provisiën b	Schaderegelingskosten c	Blusch-loonen d	Totaal b + c + d
1920	f 1080	f 5178	f 170	f 116	f 5464
1921	„ 18925	„ 5255	„ 689	„ 608	„ 6552
1922	„ 23797	„ 5769	„ 603	„ 182	„ 6554
1923	„ 3739	„ 5936	„ 14	„ 236	„ 6186
1924	„ 2201	„ 6902	„ 157	„ 72	„ 7131
1925	„ 1765	„ 7200	„ 276	„ 707	„ 8183
1926	„ 5733	„ 7566	„ 244	„ 232	„ 8042
1927	„ 4453	„ 7372	„ 308	„ 165	„ 7845
Gemidd. 8 j.	f 7712				f 6995

Hieruit blijkt, dat bij een betrekkelijk kleine maatschappij (1927 verzekerd kapitaal bijna 7 miljoen gulden, verzekerde oppervlakte 15674 ha) de kosten even hoog oploopen als de uitkeeringen wegens brandschade, d.w.z. dat door de verzekerden minstens twee maal de schade betaald moet worden. Maar daarbij komt dan nog een belangrijk punt, n.l. de noodzakelijkheid van de vorming van een *reservefonds*.

Dit is noodig om gewapend te zijn tegen slechte jaren. (Ik heb reeds gewezen op de groote verschillen in schade gedurende een langer tijdvak).

In het reservefonds der zoeven genoemde verzekering moest gestort worden in de jaren:

Jaar	Totaal	Hiervan was gekweekte rente	Dus uit premien betaald
1920	f 14410	f 263	f 14247
1921	niets	—	—
1922	niets	—	—
1923	„ 14212	„ 571	„ 13641
1924	„ 19642	„ 1947	„ 17695
1925	„ 22586	„ 2653	„ 19933
1926	„ 20424	„ 3608	„ 16816
1927	„ 17943	„ 4514	„ 13429
Gemiddeld per jaar $\frac{1}{8}$			f 11970

Voor een gemiddelde (8 jaar) schadevergoeding van f 7712 moest dus door de verzekerden worden opgebracht:

$$f 7712 + f 6995 + f 11970 = f 26677.$$

Hieruit blijkt dus, dat bij deze onderlinge verzekering-maatschappij, waarbij geen winst behaald wordt en die reeds ruim 30 jaar bestaat, door de deelnemers de werkelijke brand-schade bijna $3\frac{1}{2}$ maal betaald werd.

Thans is het reservefonds ongeveer f 100.000. De grootste schade per jaar heeft bedragen $\pm$ f 40.000 (1919) (verzekerd kapitaal f 5.417.000).

Naar deze verhouding zou zulk een schade thans bedragen $\pm$ f 50.000, zoodat thans het reservefonds voldoende schijnt en dus in de toekomst misschien met lagere premie zou kunnen worden volstaan.

In 1919 moest echter een hoofdelijke omslag van 30 % van de premie geheven worden, in 1906 van 45 % aangezien het reservefonds te klein was.

In 1922 was het *bijna* weer zoo.

Overigens... hoe grooter de maatschappij, hoe geringer de kosten. De administratie drukt minder zwaar, en ook kan het reservefonds naar verhouding kleiner zijn.

In ieder geval, ik herhaal dit, worden bij boschbrand-verzekering de kosten eenige malen betaald, ook al werkt men zoo goedkoop mogelijk, d.w.z. onderling.

De werkelijke kosten.

Wat moet nu de verzekerde betalen in verhouding tot de waarde van het verzekerde bosch?

Hoe zeer de statistieken te kort schieten blijkt wel duidelijk uit het verschil in premie bij de diverse verzekeringen. In één opzicht stemmen zij alle overeen, n.l. dat zij een kennelijk onderscheid maken tusschen brandgevaarlijke en niet brandgevaarlijke bosschen.

Alle maatschappijen kennen zgn. gevarenklassen. Onderscheid

wordt gemaakt russchen naaldhout en loofhout, en tusschen jong bosch en oud bosch.

Dit gaat soms heel ver. Zoo onderscheidt de *onderlinge*, waarover ik zooveen sprak zelfs 12 gevarenklassen, waarbij de premie wisselt van $\frac{1}{2} \text{‰}$ (opgaand loofhout, door ligging weinig brandgevaar) tot 10‰ (naaldhout tot 30 jaar, brandgevaarlijk gelegen).

Men vergelijke dit met het effectieve brandgevaar in Pruissen $\frac{1}{4} - \frac{1}{2} \text{‰}$, Brunswijk 1‰ .

De *onderlinge gemeentelijke boschbrandverzekering* (den Bosch) onderscheidt 4 gevarenklassen met premiën van $1 \frac{1}{2} \text{‰}$ (loofhout) tot 4‰ (jong naaldhout).

Deze premie kan met 50% verhoogd worden als de bosschen binnen 100 m van spoor- of tramwegen gelegen zijn.

De Gladbacher Feuerversicherung vraagt gemiddeld 4‰ .

De Société coopérative d'assurances „Prudentia” à Bruxelles gaat van ongeveer $\frac{1}{4} \text{‰}$ (hakhout) tot 2‰ (naaldhout) en maakt terecht onderscheid tusschen groote en kleine objecten.

Zeer goedkoop is de „Bayerische Waldversicherung” die 5 - 30 Pf. per ha vraagt (bij 300 Mk boschwaarde is 30 Pf. 1‰). De premie kan echter verhoogd worden, indien de bosschen extra-gevaarlijk gelegen zijn.

De Provinzial-Feuerversicherungsanstalt der Rheinprovinz rekent van $\frac{1}{4} - 4 \text{‰}$; de „Sampo” in Finland van $0.8 - 4 \frac{1}{4} \text{‰}$.

De totale kosten van brandverzekering zijn dus nogal hoog.

Rekent men voor de bosschen in Nederland een gemiddelde waarde van f 750.— per ha, dan betaalt men voor de brandverzekering ongeveer f 3.— per jaar en per ha. Dit is dus een belangrijke uitgave, b.v. voor een boschje van 100 ha f 300.— per jaar.

Ongetwijfeld zal dit bedrag den niet kapitaalkrachtigen boschbezitter dikwijls van verzekering doen afzien. Nu kan men zich beperken tot het verzekeren van de meest brandgevaarlijke objecten, d.w.z. de jongere naaldhoutbosschen, die, laat ons zeggen f 400.— per ha waard zijn (kostenwaarde). Hiervoor betaalt men dan aan premie bij de „onderlinge” f 2.— tot f 4.— per ha, afhankelijk van de ligging, gemiddeld f 3.—. Aannemende, dat $\frac{1}{3}$ van de uitgestrektheid 30 jaar of jonger is, wordt dan per 100 ha ongeveer f 100.— per jaar aan premie betaald, waarbij dan steeds te bedenken is, dat het oude bosch niet verzekerd is.

Er zijn echter maatschappijen die eischen, dat een boschbezitter *alle* bosschen verzekert, wanneer hij een gedeelte van zijn bosch wenscht te verzekeren.

De Gladbacher Feuerversicherung eischt zelfs, dat de boschbezitter ook zijn gebouwen bij haar verzekert.

Deze maatschappijen kunnen natuurlijk goedkooper zijn.

Sympathiek is de opzet van de Prudentia (Brussel) die de premie lager stelt, naarmate men grootere oppervlakten

verzekert, en voor grootere bedragen. Het ligt voor de hand, dat de procentische schade kleiner zal zijn, naarmate het verzekerde object grooter is.

Daar deze vereeniging cooperatief is, kan een extra hoofdelijke omslag worden geheven, echter niet meer dan tot 1,5‰.

Alle verzekeringen eischen maatregelen van brandbescherming van den verzekerde.

Meestal laten de maatschappijen den verzekeraar vrij in de grootte van het te verzekeren bedrag, maar bepalen dat de uitkeering bij brand nooit grooter zal zijn dan de werkelijke schade.

Was de verzekerde waarde *kleiner* dan de werkelijke waarde van het verbrande bosch, dan wordt ook slechts een evenredig gedeelte van de geleden schade vergoed.

In vele gevallen wordt de verzekering slechts afgesloten, nadat de waarde van de te verzekeren objecten door deskundigen nauwkeurig getaxeerd is (onderlinge). In andere gevallen wordt voor de waarde van jonge bosschen een vast bedrag aangenomen (Gemeentelijke Boschbrandverzekering).

Deze laatste berekent de waarden van de jonge bosschen als volgt:

3-jarig bosch ten hoogste	f 170
4 " " " "	" 200
5 " " " "	" 230
6 " " " "	" 260
7 " " " "	" 290
8 " " " "	" 320
9 " " " "	" 360
10 " " " "	" 400

Oudere bosschen worden naar de werkelijke waarde getaxeerd.

Uit het voorgaande moge duidelijk geworden zijn, dat voor boschbrandverzekeringen een kleine opzet niet gewenscht is. Willen niet de administratie en de vorming van een reservefonds de premies onnoodig hoog opvoeren, dan behooren groote uitgestrektheden verzekerd te worden. Hoe grooter de verzekeringsonderneming, hoe lager de premie en dus hoe meer animo tot verzekeren. Het is daarom jammer, dat in ons kleine land met zijn betrekkelijk geringe boschoppervlakte twee verzekeringen blijven bestaan. Samensmelting zou den verzekerden ten goede komen.

Ook moge uit het voorgaande gebleken zijn, dat wel is waar gemiddeld de brandschade door de verzekerden meer dan dubbel betaald wordt, maar dat de kans op boschbrand toch zoodanig is, dat ieder die in ons land bosschen bezit, goed doet zijn bosschen te verzekeren, ook al weet hij, dat de kans groot is, dat hij meer betaalt, dan hij ooit aan schade vergoed zal krijgen.

Dit meerdere zal hij gaarne betalen als hij bedenkt, dat hij daardoor de kans ontgaat, *plotseling* voor zeer pijnlijke verliezen te staan.